

CARTIER POPULAR

TONY HAWKS

Tenis cu moldoveni

Tony Hawks (Antony Gordon Hawksworth; născut pe 12 mai 1960), umorist, actor și scriitor britanic. Ca muzician, a fost membru al trioului *Morris Minor and the Majors*, care a ocupat locuri de frunte în charturile din Marea Britanie și din Australia cu o parodie după grupul american *Beastie Boys*, „Stutter Rap (No Sleep til Bedtime)”, în 1988. Ca actor, a apărut în seriale TV, precum *Morris Minor's Marvellous Motors* și *Red Dwarf*. În afară de *Tenis cu moldoveni* (Playing the Moldovans at Tennis), a mai scris patru cărți: *Round Ireland with a Fridge*, *One Hit Wonderland*, *A Piano in the Pyrenees*, *The Fridge Hiker's Guide to Life*. După două dintre cărțile sale, s-au turnat filme: *Round Ireland with a Fridge* (2010) și *Playing the Moldovans at Tennis* (2012).

„Surprinzător de emoționantă, dar și incredibil de amuzantă.”

The Oxford Times

CARTIER POPULAR

Tony HAWKS

Tenis cu moldoveni

Ediția a II-a,
cu un epilog al autorului

Traducere din engleză de Camelia BOCA

CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95, E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr.24, sectorul 2, București.
Tel/fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
Suport juridic: Casa de Avocatură *EuroLegal*
www.cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune
din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore, elefant.ro, Barnes & Noble și pe www.cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210.80.51
E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md

Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Cartier popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu

Editor: Gheorghe Erizanu

Lectori: Em. Galaicu-Păun, Valentin Guțu, Inga Druță

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Ruxanda Dobzeu

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices

Tony Hawks

PLAYING THE MOLDOVANS AT TENNIS

© 2000, 2007, Tony Hawks.

Tony Hawks

TENIS CU MOLDOVENI

Ediția a II-a, decembrie 2014

Prima ediție a apărut la Editura Cartier în 2003.

© 2014, 2003, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Hawks, Tony.

Tenis cu moldoveni / Tony Hawks; trad. din engl. de Camelia Boca; cop.: Vitalie Coroban. – Ed. a 2-a. –
Chișinău: Cartier, 2014 (Tipogr. „Bons Offices”). – 284 p. – (Colecția „Cartier Popular” /
coord. de Gheorghe Erizanu,

ISBN 978-9975-79-891-4).

Tit. orig.: Playing the Moldovans at Tennis. – 500 ex.

ISBN 978-9975-79-943-0.

821.111-3

H 40

Pentru Grigore, Dina, Adrian și Elena

Prolog

— Știi care este problema ta? Tu nu ești de acord cu nimeni!

— Nu, nu este adevărat!

— Ce-ți spuneam?!

Mi-aș dori să-mi fie mereu așa de ușor să dovedesc că am dreptate. Uneori îmi ia mult mai mult.

Beethoven din Moldova

Am jucat întotdeauna destul de mult tenis. Tatăl meu a devenit un fanatic al jocului după ce s-a apucat de el la 45 de ani. Cu timpul, i-a adus multă bucurie, bucurie temperată numai de faptul că alții jucau mai bine decât el. De fapt, erau milioane de oameni, numai în Sussex! Totuși, ca toți tații mîndri, a decis să-și educe copiii ca să poată face ceea ce n-a putut el. Și uite așa lui Ron Burston, antrenor cu jumătate de normă în Dyke Road Park din Brighton, i s-a încredințat misiunea de a ne antrena pe mine și pe fratele meu, pentru a deveni jucătorii numărul unu și numărul doi în tenisul mondial (cu Tati ca impresar).

Din păcate, totul a fost sub posibilitățile noastre. Bineînțeles, cu o excepție: *Tati!* În fața căruia s-ar fi deschis toate posibilitățile de a călători pe tot globul, a sta în hoteluri frumoase și a urmări, din teren, meciuri de tenis. Când am împlinit 35 de ani, tatăl meu a recunoscut că visul lui ar lua sfîrșit, numai dacă doamna care a înjunghiat-o pe Monica Seles n-ar fi eliberată din închisoare ca să i se ordone să înjunghie orice jucător de tenis din competiția de bărbați în desfășurare. Trebuia să se mulțumească doar cu realizările mele de pînă atunci – o medalie de argint la Circuitul închis din Sussex pentru băieții sub 12 ani (fusesem furat, pe cuvînt: una dintre acele strigări la li-

nie) și o medalie la Campionatul de Tenis al Egalității dintre Actorii Britanici. (Mulți dintre competitori nu au fost așa de buni și nici nu s-au comportat în conformitate cu poziția lor.)

Recunosc că joc încă destul de bine. De aceea m-a înfuriat așa de mult atitudinea lui Arthur:

— Hawks, eu nu cred că ești așa de bun la tenis! a spus, fără să-și ridice ochii de la fotbaliștii de pe ecran. Adică nu mai ești așa de bun! Ești depășit!

Eram suficient de buni și vechi prieteni ca să ne poată influența vreo ceartă mărunță. Ne-am întâlnit, ca actori de comedie, în circuitul cabaretelor alternative din Londra și am păstrat un minimum de spirit de competiție din acea perioadă. Acest spirit se manifesta chiar și aici, în fața televizorului.

— Uite ce-i, Arthur, i-am răspuns bucuros că un jucător moldovean a anulat posibilitatea unei pase. Recunosc cu mîna pe inimă că încă sînt un jucător bun. Cînd eram tînr, mi-am însușit regulile de bază și nu le-am uitat. Mi-au intrat în sînge.

Nu-mi amintesc cum s-a întîmplat că toată conversația noastră s-a îndreptat către tenis. Poate, pentru că fotbalul de la televizor era mai puțin captivant în acel moment. Anglia conducea cu 3-0 o echipă moldovenească, ce nu făcea neazuri portarului nostru, și așa nu-și îmbunătățea cu nimic șansele de calificare la Cupa Mondială.

— Prostii! a declarat Arthur cu energie.

M-am mai certat cu el și mai înainte. Aș fi căutat un argument rațional, numai să nu-l aud folosind obscenități. Sînt sigur că a făcut-o numai ca să mă sperie.

— Problema cu tenisul, am continuat eu prostindu-mă puțin, e că nu contează cît de sportiv înnăscut ești. Îți trebuie foarte mult antrenament. Trebuie să ai noțiunile de bază cerute pentru un *topspin* sau pentru o tăiere ca să controlezi mingea.

— Alte prostii! a strigat Arthur. Un sportiv înnăscut din această lume are mîna formată pentru orice sport. De exemplu, Ian Bortham: a jucat fotbal profesionist pentru Scunthorpe.

Gary Lineker – jucător extraordinar de biliard, Tim Henman – jucător de golf cu patru handicapuri. Apoi a arătat către ecranul televizorului. Uite-i pe cei care joacă acum. Mulți dintre ei sînt sportivi înnașcuți și pariez cu tine că nu-i poți bate la tenis!

— Bineînțeles că aș putea. Este însă un pariu prostesc, pentru că n-aș putea-o dovedi niciodată.

— De ce nu? Joacă cu ei!

— Ce? Cu toți? Pleacă de aici! N-aș putea ajunge să joc cu ei niciodată! Dintr-un singur motiv: jucătorii englezi sînt regalitate virtuală. Sînt înconjurați mereu de conducători și agenți. Mi-ar răspunde foarte greu la o invitație telefonică de a juca un meci de tenis cu mine.

— Bine atunci! Pariez cu tine că nu-i poți învinge pe *jucătorii moldoveni*. Nu cred să aibă mulți însoțitori.

— Arthur, eu nu pariez cu tine! Deși recunosc sincer că i-aș putea bate pe toți!

— Prostii, Hawks! Numai gura e de tine!

„Gooooool!!!” am strigat amîndoi cînd cearta noastră mărunță a fost întreruptă de un al patrulea gol al englezilor.

Patru la zero pentru Anglia! Un rezultat satisfăcător. Nu merita însă să beau ceva în cinstea ei la un *pub*. Arthur gîndea altfel:

— Hai, Hawks! Hai, ușurelule, hai să bem o halbă!

Uneori putea fi convingător!

— Bine! Numai una! Mîine-dimineață trebuie să-mi încep programul foarte devreme.

Deși acum neagă totul, eu continui să cred că Arthur știa ce face. Era conștient că eram un naiv în privința acestor lucruri. În mai 1997 am mers, șontic-șontic, cu un frigider, de-a lungul circumferinței Irlandei, ca să cîștig un pariu de o sută de lire sterline. Deci, cînd ridicam cea de a patra halbă, s-a întors la pozna sa:

— Nu cred că vei paria, pentru că, pur și simplu, nu ești destul de bun!

- Ei bine, întâmplător, cred că sînt destul de bun!
- Bine! Te provoc! Dacă îi poți determina pe cei unsprezece moldoveni, care tocmai au pierdut în fața Angliei, să joace cu tine și să-i și bați la tenis, atunci am să... stau în mijlocul străzii Balham High Road și am să cînt imnul național al Moldovei. Gol pușcă!
- Ai face tu *asta*?
- Da! Numai că nu va trebui să o fac eu, pentru că vei pierde măcar în fața unuia dintre ei.
- Nu voi pierde!
- Bineînțeles că vei pierde! Unul dintre ei trebuie să fie foarte bun, mult mai bun decît tine!
- Poate. Dar tot n-am să pierd! Îmi voi aminti toată experiența competițională căpătată în tinerețe. Am să găsesc un punct slab în armonia lor și am să-l folosesc.
- Da, da! Nu mă plictisi cu prostii tehnice. Dacă ești așa de sigur pe tine, de ce nu vrei și tu să te dezbraci și să cînti imnul național, în cazul în care pierzi?
- Uite ce-i, Arthur! Eu știu ce se petrece aici! Încerci să mă atragi într-un pariu care ar implica un efort imens din partea mea în timp ce tu ai sta în fund și te-ai uita pe pereți, așteptîndu-mă pe mine să mă întorc de pe coclauri. Nu e cinstit!
- O oră mai tîrziu, cu un whisky în față, acasă la Arthur, am bătut palma. Știam că am fost păcălit, dar nu-mi păsa. În adîncul inimii, simțeam că eram gata să încep încă o aventură prostească...
- Nici măcar nu știam unde este Moldova! Aceasta făcea parte din atracția jocului. În momentul în care m-am ridicat de pe scaun să iau de pe raft un atlas eram deja emoționat. Mai emoționat decît oricine altcineva care a mai căutat Moldova pe hartă. Aveam sentimentul puternic că *asta* e. Brusc, s-a umplut golul din viața mea (rezultat al lipsei unei provocări complexe).
- Am luat tomul gros pe care-l foloseam la planificarea vacanțelor și la stabilirea argumentelor și mi-am imaginat drumul spre Europa de Est.
- Ah, iat-o! am spus. Este la granița de nord-est a României.

— Nu cred ca îi vei bate, a spus Arthur. Pe nici unul dintre ei!
— *Îi voi bate! Îi voi bate* pe toți!

Era o scenă din filmul *Annie Hall* în care Woody Allen se contrazicea cu un bărbat care stătea în fața lui la rînd la cinematograful, în legătură cu interpretarea unor anumite puncte de vedere exprimate de Marshall McLuhan, faimosul profesor din domeniul mass-media. Chiar în momentul în care cearta a devenit mai fierbinte, a apărut McLuhan pentru a o întrerupe și pentru a-i da dreptate lui Woody Allen. Woody s-a întors către cameră, a ridicat din umeri și a spus:

„Dacă viața ar fi *într-adevăr* așa!”

Din păcate, în cazul meu, urma un drum foarte încîlcit, ca să dovedesc că eu am dreptate și Arthur se înșală. Nu știam nimic despre Moldova, despre posibilitățile de a juca tenis acolo, despre situația ei politică, despre cerințele legate de obținerea vizei, despre monedă, limbă, componența etnică sau dacă locuitorii ei se vor purta frumos cu un burghez decadent venit din Vest, agitînd o rachetă de tenis în fața fotbaliștilor săi. Tot ce știam despre Moldova erau numele celor unsprezece bărbați notate pe coperta ziarului meu:

Romanenco
Fistican
Spînu
Testimițanu
Culibaba
Stroenco
Rebeja
Curtianu
Șișchin
Miterev
Rogaciov

— Eh, ușor! mi-am zis.

După nume, nici unul nu-mi părea bun la tenis.

A doua zi, în sala de referințe din biblioteca locală, am descoperit că Moldova este o țară înconjurată de uscat, înghesuită între România și Ucraina. Are o densitate a populației de 129,1 persoane pe kilometru pătrat. Îmi părea destul de acceptabil, cu condiția ca 129 de persoane să se răspîndească la întâmplare în acel kilometru pătrat. Eu ar trebui să stau singur cu 0,1 dintr-o persoană. Mai important: am aflat că în Moldova se vorbesc două limbi – româna și rusa. Am decis să investesc niște bani într-un exemplar al cărții *Învățați româna fără profesor*. Simțeam că aveam nevoie de cunoștințe temeinice cel puțin în una dintre cele două limbi de bază, de vreme ce moldovenii sînt, credeam eu, foarte mult în urma olandezilor în ceea ce privește cunoștințele lor de engleză. Motivul pentru care am ales româna în locul rusei nu era unul sofisticat. A fost o alegere ușoară – rușii folosesc alfabetul chirilic, iar românii îl folosesc pe cel obișnuit. Nu-mi plăcea ideea de a mă vîrî într-o nouă limbă. Dar chiar și într-un nou alfabet?! Bine... *Bolloks** pentru asta! La o anumită vîrstă, învățarea unui alfabet nou este ca un film care nu mai poate rula. (Întîmplător, acea vîrstă este cea de la șase ani.)

Învățați româna fără profesor este însoțită de anomalii plăcute care există în orice carte pentru învățarea unei limbi străine. Într-o secțiune cu titlul: *Cuvinte-cheie*, primul cuvînt este „acrobat”. Mă lupt cu ideea că „acrobat” este un cuvînt-cheie. Cu siguranță, cititorii care vor folosi limba română într-o călătorie ar putea să nu utilizeze acest cuvînt deloc. Este întrebuițat foarte rar. Cred că a fost o perioadă de patru, cinci ani din viața mea cînd nu l-am folosit niciodată și, dacă îmi aduc bine aminte, au fost ani fericiți și împliniți. Trebuia să plec în Europa de Est, iar viața urma să fie acolo foarte diferită. Cine eram eu, să spun ce este și ce nu este un *cuvînt-cheie*?

* Bolloks – absurd.

Am decis să învăț cuvîntul „acrobat” imediat. Textul din fața mea mi-a arătat că nu urma să fie un lucru dificil.

Acrobat, acrobați (m.) – acrobat.

Cu acesta la curea și cu mare încredere în ascendent, am trecut la un „dialog”. Două propoziții mi-au atras atenția. Prima:

„Mai aveți timp să reparați și liftul?,

însemnînd: „Have you got time to repair the lift as well?”, și

„Ai cărui vecin sînt acești cîini?”,

care înseamnă: „Which neighbour do these dogs belong to?”

Mi-am dat seama că numai un prost ar face o incursiune în teritoriul moldovenesc fără un anumit grad de competență în a pune aceste două întrebări, așa că le-am învățat cu cea mai mare viteză. La sfîrșitul primei mele ore, le cunoșteam foarte bine și mă simțeam confortabil, știind că, dacă mă va deranja vreun cîine, atunci cînd voi sta în fața apartamentelor fotbaliștilor, nu-mi va lua, probabil, prea mult timp să aflu cui îi aparține sau să aranjez cu vecinul respectiv să repare imediat orice lift defect.

Bineînțeles că expresia-cheie pe care o cauți în aceste cărți nu a fost introdusă niciodată acolo! De aceea mai bine spui:

„Uite ce, dacă nu mă pot descurca cu o propoziție în limba ta, asta nu-ți dă dreptul să-mi răspunzi cu o asemenea viteză. Ia-o mai încetișor sau taci. Ai înțeles, amice?”

O.K., e puțin dur, dar pronunțată cu accentul tău total căcăcios, oricum nu va fi înțeleasă!

Încurajat de progresele mele lingvistice recente, nu mai puteam de nerăbdare să-mi fac rezervarea pentru avionul către Moldova și să-mi încep căutarea. Era totuși un obstacol pe care trebuia să-l mut din loc. Ca să călătoresc spre Moldova aveam nevoie de viză, iar, conform *World Travel Guide*, ca să obțin așa ceva, trebuia să prezint la Ambasada Moldovei o invitație din

partea unui cetățean moldovean, scrisă pe un formular special de la Ministerul de Interne.

După cîte știu eu, Moldova nu a produs încă o avalanșă de imigranți în UK. Eu nu cunosc nici unul! Trebuie să admitem că, pentru majoritatea cetățenilor britanici, această lipsă de moldoveni nu a fost o cauză majoră de îngrijorare. Pentru mine este o mare supărare. Aveam acum mare nevoie de un moldovean! Mai mare decît înainte! Pur și simplu nu știam unde să găsesc unul, în afara celor din Moldova. Dar nu mă puteam duce acolo pentru că monștrii nu mă lăsau fără o invitație.

O soluție potențială era să mă învîrt pe lîngă Ambasada Moldovei cu scopul de a intra în vorbă, ușor și normal, cu un membru al acesteia. L-aș fi invitat apoi pe acel civil est-european să bem ceva și cu siguranță aș fi obținut invitația după a paisprezecea votcă. Înainte să ajungem amîndoi la nudități gratuite și expresii reciproce de dragoste veșnică. Singurul neajuns în această stratagemă genială era faptul că Moldova nu are o ambasadă la Londra, iar cea mai apropiată este la Bruxelles. Separat de costurile de drum și notele de plată de la hoteluri, flamanda mea socială limitată nu ar fi putut să-mi ofere suficient șarm. Româna mea ar fi eșuat rapid, dacă am fi vorbit altceva decît despre acrobații și gimnastică.

Tot ce puteam face era să abordez subiectul între prieteni sau față de colegii de la serviciu.

— Nu cunoști cumva pe cineva din Moldova? am întrebat la dineuri, întâlniri sportive și la ședințele mele săptămînale de la Optimiștii Anonimi. Am primit, invariabil, un răspuns negativ.

Timp de cîteva luni, am încercat această tactică și, în final, a dat rezultate. Am aflat că o prietenă a mea din Liverpool știa că un tip din Moldova studia la Institutul de Arte Interpretative din Liverpool. Un telefon ceva mai tîrziu, și contabilul colegiului mi-a confirmat vestea cea bună.

— Da, avem un moldovean, mi-a spus netulburat de excentricitatea cererii mele. Numele lui este Andrei. Este un tip foarte drăguț.

— Crezi că e suficient de drăguț ca să mă invite în Moldova, dacă vin să-l cunosc? l-am întrebat în grabă.

— Nu văd de ce nu, mi-a răspuns contabilul, negăsind nimic neobișnuit în discuția noastră. De ce nu vii să-i vezi trupa?

— Trupa?

— Da, are o trupă *Beatles* moldovenească, numită *The Flying Postmen*. Vor cânta la Convenția *Beatles* de săptămîna viitoare.

O desfășurare suprarealistă a lucrurilor.

— Minunat! am spus. Nu i-aș scăpa, pentru nimic în lume.

Și, uite așa, Liverpool a devenit punctul de plecare pentru noua mea aventură, tot așa cum a fost și cam cu un secol în urmă pentru mii de emigranți, în căutarea unei vieți noi în Lumea Nouă. Țelul meu era însă mult mai modest. Tot ce îmi doream era o formație moldovenească *Fab Four*.

Am găsit la hotelul *Adelphi* din Liverpool un hol plin cu clone ale capetelor-ștergătoare de geamuri din anii '60: de la tineri plini de coșuri la pensionari. Grupușoare *Beatles*, o mulțime. Trebuia să mă fi așteptat la așa ceva, însă tot m-a tulburat. Așa cum eram îmbrăcat, cu haine care nu mă arătau a fi deloc vreun prostânac, m-am simțit penibil de nelalocul meu acolo. M-am cazat deci foarte repede și m-am îndreptat către intimitatea camerei mele.

M-am întins pe pat și am studiat coperta programului „Săptămîna Internațională Beatle – distracție oferită de cele mai bune trupe Beatle din lume”. Am observat foarte repede că un singur lucru părea să unească toate cele mai bune trupe Beatle din lume: imposibilitatea de a găsi un nume decent. Trupa *Bootleg Beatles* mi s-a părut c-a apucat numele cel mai potrivit. Celorlalți nu le-a rămas decît să umble de-a bușilea în noroiul

creativității unde nu excela nici unul. Eforturile fără succes includeau *Ceafa Merelor*, din Italia; *Ziua Unei Nopti Grele*, din America; *Beatles-ii cei Mari din Clube*, din Brazilia; *Dorind*, o trupă venită tocmai din Japonia. Am studiat pozele acestora din urmă. Aveau niște costume Beatle autentice, iar părul le era foarte bine aranjat. Era însă ceva în fizionomia japonezilor care-i făcea să nu semene cu locuitorii din Liverpool. Nu neapărat un dezavantaj social, ci ceva de haimana. Cu greu aș fi înlăturat neîncrederea în momentul în care îi urmăream pe cei de la *Fab Four*, care arătau ca și cum s-ar fi întâlnit la *Mitsubishi Motors*. Am decis că numele lor („Dorind”) era prescurtarea de la „Dorind Să Arătăm Ceva Mai Mult Ca The Beatles”.

The Flying Postmen a fost cel mai bun nume. Părea că nu are nici o legătură cu *Beatles*. Din păcate, nu au intrat nici în programul Convenției. Nu era o veste bună de vreme ce ei erau singurul meu motiv pentru care m-am deplasat pînă acolo. Misiunea mea era să fac cunoștință cu ei și să obțin cumva o invitație în țara lor. De la punctul de informații al Convenției am aflat că absența lor din forma tipărită a programului era cauzată de faptul că s-au așezat tîrziu la rînd. În plus, totul era foarte vag în privința momentului și a locului unde urmau să cînte. Trebuia să încep să întreb în jurul meu. Mă simțeam ca un spion. Sau ca un detectiv particular, spre deosebire de cei publici, care se învîrt prin holurile hotelurilor.

Evenimentul central al nopții era concertul de la Royal Court Theatre al trupei „Sensations from Sweden” – Lenny Pane, ah, da! – *Lenny Pane!* Cum își aminteau titlul respectiv! Au amestecat ingenios primele litere din hitul *Beatles*-ilor „Penny Lane”. Folosind aceeași metodă, ar fi putut lua, de exemplu, cîntecul „Day Tripper”(„Turist de zi”) și ar fi ajuns la unul mult mai bun, „Tray Dipper” („Coș pentru tăvi”). (Refrenul lor putea fi subliniat printr-un ceremonial de „aruncare a tăvilor la coș” de către mulțime.) Dezamăgit de refuzul unui asemenea titlu supe-

rior, am ales să le văd concertul și să-i întreb, pe cei ce alcătuiau erzațul de fraternitate beatles-iană, dacă știu pe unde se află cei de la *The Flying Postmen*.

În sală, „ștergătoarele de geamuri” din holul hotelului și altele câteva în plus se adunaseră în întuneric pentru a-i întâmpina pe eroii lor scandinavi de pe scenă. Sunetul era autentic și a trebuit să recunosc cu șovăire că Lenny Pane era surprinzător de bun. Dulce chiar. Raportul lor cu publicul era mai gentil decât cel pe care mi-l amintesc de la Lennon:

— Mulțumim! Ne place că am venit aici la această Convenție în Liverpool, a declarat cu efuziune un cântăreț prea blond, cu un accent scandinav cadențat. Am dori să vă aducem un omagiu vouă, tuturor, și, bineînțeles, tuturor locuitorilor orașului.

Hei, dezgropați atitudinea rock'n'roll! Curînd, vom fi obligați să avem grijă de gunoaie, la plecarea din încăpere.

Am mers la culcare puțin îngrijorat că nu am dat de nici o urmă a moldovenilor, dar mișcat de sunetul cîntecelor *Beatles*-ilor care-mi răsunau în urechi. Am început să mă minunez de cît de buni și de originali au fost *Beatles*-ii. Fiecare cîntec a fost ca o operă clasică. Ușor, îngrijorat, am început să fiu de acord cu fanii fanatici cu care mi-am petrecut seara. M-aș putea gândi la lucruri mult mai rele în care aș putea intra. Dacă aș vrea să devin un hanorac, ar fi mai ușor să transform această zonă într-o zonă a hanoracelor decât să mă învîrt prin stația Crewe notînd trenurile care trec... Am adormit mîngîiat de ideea că dacă aș decide vreodată să fiu o nereidă obsedantă, atunci știu de pe acum ce obsesie m-ar chinui.

„Strawberry Field” este mai mult decât un simplu cîntec. Este și a fost întotdeauna o casă a copiilor Armatei Salvării în funcțiune, ale cărei porți au devenit un altar al celor devotați *Beatles*-ilor. În mod normal, nu sînt deschise pentru fani. În acest an, turul orașului Cavern a pus mîna pe o adevărată izbîndă, atunci cînd i-a convins pe Soldații Creștini să facă

bagajele copiilor lor pentru ziua respectivă. Ca să se poată organiza o imensă petrecere la care să cînte toată după-masa numai trupe *Beatles*. O plăcere rară. Și, ca multe dintre plăcerile rare, o mare dezamăgire. Pentru a intra pe poartă în Cîmpul cu Căpșuni, trebuia să spulberi orice iluzie legată de magicul locului. Clădirile originale, care se potriveau cu epoca în care au fost făcute porțile, au fost demolate de mult și înlocuite cu altele noi, proiectate cu șublerul, de un bărbat care avea acces numai la ferestre ieftine și urîte.

Versurile lui Lennon („Nimic nu este real”) nu mai erau relevante. În Cîmpul de Căpșuni din ziua respectivă *totul* era real. Petrecînd prea mult timp acolo, ar fi însemnat că te complaci în a *trîndăvi* mult. Un loc de întîlnire neinspirat în timpurile sale cele mai bune. Dar dacă adaugi și temperanța Armatei Salvării și insistența lor ca întregul concert să fie o afacere uscată, rezultă o mizerie de loc pentru petreceri.

Atmosfera nu era favorabilă ca să te dezlănțui. Eram prea tînăr ca să particip la festivalurile rock din anii '60, dar îmi pot imagina că nu aveau caporali și maiori din Armata Salvării, care să patruleze în jurul terenului, anunțînd cu surle că „Ceaiul de căpșuni” se putea bea în sala de mese. La Woodstock, această absență a unei armate religioase te făcea probabil să-ți scoți hainele, să-ți pictezi sîinii și fundul în verde și să faci dragoste cu oricine s-ar fi întîmplat. M-am uitat în jurul meu și am putut vedea numai oameni așezați turcește pe pături ecosez, sorbind ceai din pahare de plastic. Era mai degrabă „Stînd într-o cîtva neconfortabil” decît „Love-in”. În locul multor vînzători de droguri ilegale am văzut standuri amenajate pentru expoziții ce strîngeau bani pentru un adăpost al copiilor.

Prins în frenezia sălbatică din jur, am fost tentat să-mi încerc mîna la standul de aruncat cercuri spre capetele *Beatles*-ilor.

— Veniți aici!! Patru cercuri la o liră! striga, din spatele standului, diavolul ispititor, îmbrăcat în tweed.

„Spune nu”, am gîndit în sinea mea.

— O.K., dă-mi patru, am spus într-o capitulare imediată.

Totul era prea rapid și i-am ratat pe toți cei patru *Beatles*-i. Am ajuns destul de sus, atunci cînd ultimul meu cerc a atins un cuplu care stătea foarte aproape de Paul McCartney, pentru a fi în siguranță.

Am băut un „ceai de căpșuni” în sala de mese. Paharul îmi fusese umplut în mod zelos, de un Soldat Creștin septuagenar, cu o băutură albastră. L-am auzit pe maestrul de ceremonii anunțînd ceva care m-a făcut să-mi las căpșunile cu frișcă neterminate: „Doamnelor și domnilor, acești tipi îmi amintesc de *Beatles*-ii din primii lor ani, anii flămînzi și cruzi din «The Cavern». Doamnelor și domnilor, din Moldova, *The Flying Postmen!*”

M-am apropiat în fugă să-i văd. Patru tipi tineri se îndreptau agale către scenă cablînd instrumentele și amplificarea. Aproape orbi la publicul lor, într-un mod în care numai muzicienii o pot face. Erau îmbrăcați în costume ale anilor '60, dar păreau că nu încearcă să semene în nici un fel *Beatles*-ilor. Cel mai înalt dintre ei a pășit mîndru către microfon.

— Nu sîntem ca *Beatles*-ii în primii lor ani. Sîntem ca *The Flying Postmen acum!* a anunțat el cu aroganță către o mulțime uimită. Numele meu este Andrei. Eu *nu* sînt Paul.

O remarcă nu lipsită de ironie, avînd în vedere că, într-o anumită măsură, el a fost cel mai autentic Paul pe care l-am văzut de la sosirea mea. Era și singurul stîngaci. Așa cum stătea acolo, în mijlocul scenei, cu gîtul chitarei îndreptat în partea opusă trupei care-l flanca, numai pentru un moment, pentru mine, ei *erau Beatles*-ii. Băieții aceștia nu trebuiau să-și aranjeze părul, hainele sau comportamentul. Ei aveau același *aspect*.

MC avusese dreptate. Ei aveau și energie. Energia brută a tinereții și excitația genuină pe care experiența încă nu a acoperit-o. Au început cu cîntecul „Bani”, cu versuri de o lirie subtilă: „Dă-mi bani – e tot ce vreau”, și mi s-a părut că acesta ar putea

fi imnul moldovenilor. La sfîrșitul recitalului, au fost aclamați la ieșirea de pe scenă, deși au comis un act de trădare cîntînd două cîntece ale trupei *Kinks* și una a trupei *The Who*.

În timp ce se relaxau în spatele scenei, flancați de niște *Beatles* brazilieni care se pregăteau să intre în scenă, m-am apropiat sfios și agitat de cei patru de la *Flying Postmen*. M-am simțit ciudat. Ca un copil pe un teren de joacă, atunci cînd se apropie de alți copii și le spune: „Scuzați-mă, vreți să-mi fiți prieteni?” Abilitățile mele sociale implicau, în acel moment, pescuitul unei invitații la o petrecere, dar era pentru prima dată cînd era vorba de una într-o altă țară.

— Bună, tipilor, mare recital! am spus puțin mios. Eh, ...mm... uite, vreau să merg curînd în Moldova și voiam să vă pun cîteva întrebări despre țara voastră. Ce ziceți de asta?

— Excelent! Nici o problemă! a răspuns Andrei cu entuziasm.

A fost într-adevăr ușor. Două ore mai tîrziu, ne-am întîlnit într-o berărie din centrul orașului. După cîteva halbe, m-am simțit destul de curajos ca să le explic natura viitoare mele afaceri în țara lor. Au rîs. Au rîs din toată inima. Cînd au terminat, mi-au spus exact ce voiam să aud. Da, ideea mea era nebunească, dar nu, nu eram nepoftit în Moldova. De fapt, Andrei credea că cei mai mulți oameni de acolo ar fi bucuroși dacă un străin ar fi interesat de țara lor relativ necunoscută și ar face totul ca să-i arate ospitalitatea tradițională moldovenească. Nu, nu lipseau alimentele și da, erau terenuri de tenis. Emil sau George Harrison a jucat foarte mult acolo, cînd era tînăr. Mi-a spus că terenurile au fost construite lîngă Stadionul Republican. Au văzut chiar și pe unii fotbaliști jucînd tenis acolo. Această ultimă știre mă neliniștea puțin. Cît au jucat și cît de buni erau? Putea avea Arthur dreptate (din cei unsprezece jucători, putea fi unul dintre ei bun)?

Am aflat că trupa *The Flying Postmen* nu se întorcea în Moldova după Convenție; primise permis de muncă pentru a rămîne în Regatul Unit și va lucra la Cavern Club. Am încercat să par bucuros, dar eram conștient că ceea ce a cîștigat Liverpool însemna o pierdere pentru mine. Îi privisem ca pe patru aliați și potențiale ajutoare într-o țară străină, a cărei limbă nu o vorbeam. Dar trebuia să mă descurc fără ei. Au urmat totuși niște vești bune. Andrei mi-a spus că avea o bună prietenă, Corina, care era directoare la Centrul Independent de Jurnalism din capitala Moldovei, Chișinău. Ea mi-ar fi putut trimite o invitație oficială pentru Moldova. Am vrut să fiu sigur și am scos un telefon mobil, insistînd să o sunăm imediat. I-am dat lui Andrei telefonul și, în cîteva secunde, l-am auzit prins într-o conversație care mi-a confirmat faptul că nu voi putea vorbi românește la perfecție niciodată. Mi-a înapoiat repede miraculoasa invenție mică și neagră. Mi-am pus receptorul la ureche.

— Bună, Tony! a spus o voce feminină plăpîndă, ce venea din acel loc depărtat și misterios.

— Eu sînt Corina. Pari nebun, dar ar fi frumos să te avem oaspete aici, la Centrul de Jurnalism. Poți să ne folosești birourile ca bază pentru planul tău.

— Oooo!! mulțumesc! am îngînat, mirîndu-mă de tehnologia care îmi dădea posibilitatea să vorbesc cu o moldoveancă din Moldova în preajma unei berării din Liverpool. Corina a continuat, spunîndu-mi că, dacă o voi suna peste o săptămînă, îmi va putea aranja și o cazare. Vești fantastice pentru mine. Am apucat cu greu să-i mulțumesc înainte ca legătura să se întrerupă.

Dar nu conta. Lucrurile se legau destul de frumos.

— Mi-aș dori să vin cu tine, a spus Andrei cu nostalgie. Nu mai fusese în Moldova de mai mult de un an.